

L'organització i els grups

Codi: 101642

Crèdits: 12

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500260 Educació social	OB	2	A
2500261 Pedagogia	OB	2	A

Professor/a de contacte

Nom: Anna Diaz Vicario

Correu electrònic: Anna.Diaz@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: No

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Equip docent

Maria del Mar Duran Bellonch

Diego Castro Ceacero

Anna Diaz Vicario

Prerequisits

Es recomana revisar els continguts adquirits en les assignatures de primer curs:

- Educació i Contextos Educatius
- Comunicació i Interacció Educativa I
- Comunicació i Interacció Educativa II

Objectius

L'assignatura contribueix a comprendre el funcionament de les organitzacions en general i les educatives en particular així com la dinàmica grupal que en elles s'esdevé. És per tant una assignatura fonamental per després cursar el Pràcticum a 3er. Té la seva continuació en el cas d'Educació Social en l'assignatura de Gestió d'institucions socioeducatives i, en el cas de Pedagogia, en Desenvolupament organitzacional d'institucions educatives i Direcció i Lideratge d'institucions educatives.

Els objectius formatius són:

- Conèixer els principals paradigmes, teories i corrents que sustenten el coneixement sobre les organitzacions.
- Comprendre quins són els components d'una organització educativa.
- Elaborar projectes de planificació d'una institució educativa
- Conèixer i comprendre continguts relatius a la dinàmica de grups.
- Exercitar la capacitat d'observació sistemàtica i la capacitat d'anàlisi del procés del grup.
- Desenvolupar habilitats per dinamitzar grups en contextos educatius.

- Millorar el funcionament d'un grup educatiu i/o afavorir l'adquisició d'aprenentatges utilitzant el grup com a recurs pedagògic tot dissenyant intervencions educatives.

Competències

Educació social

- Analitzar l'organització i gestió d'institucions socioeducatives.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Liderar processos socioeducatius per crear un bon clima de treball, promoure el treball cooperatiu i la comunicació oberta i igualitària.
- Participar i implicar-se en els actes, reunions i aconteixements de la institució a la qual es pertany.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Pedagogia

- Administrar i gestionar centres, institucions, serveis i recursos educatius i formatius.
- Desenvolupar estratègies d'aprenentatge autònom.
- Desenvolupar estratègies i tècniques de dinamització de grups per promoure la participació i l'aprenentatge en situacions formatives i educatives.
- Participar i implicar-se en els actes, reunions i aconteixements de la institució a la qual es pertany.
- Treballar en equips i amb equips (del mateix àmbit o interdisciplinar).

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar els problemes generals que afectin l'organització de les institucions educatives.
2. Conformar equips de treball capaços de desenvolupar les activitats de forma efectiva.
3. Conèixer els elements que conformen una organització.
4. Desenvolupar habilitats d'intervenció relatives a les diverses tècniques grupals.
5. Desenvolupar la capacitat d'observació sistemàtica i anàlisi del procés grupal.
6. Lliurar en temps i forma les activitats proposades.
7. Organitzar el treball de forma estructurada en relació a les demandes.
8. Participar de manera activa en les activitats dirigides i supervisades.

Continguts

BLOC 1. Organització

- Teories i corrents en les organitzacions
- Ètica organitzativa com a compromís amb l'organització
- Projectes institucionals
- Estructures organitzatives i el seu funcionament i gestió
- Sistema de relacions

BLOC 2. Grups

- El concepte de grup i d'equip
- El desenvolupament grupal
- Principals variables de l'estructura grupal
- La dinàmica de grups: corrents teòriques
- Tècniques d'intervenció grupal

Metodologia

El procés d'ensenyament aprenentatge està orientat al voltant de l'estudiant i és sota aquesta premissa que s'ha planificat la metodologia de l'assignatura tal i com es mostra a continuació:

- Exposicions per part del professorat dels continguts i qüestions bàsiques del temari. Es realitza amb tot el grup classe i permet l'exposició dels principals continguts a través d'una participació activa per part dels estudiants.
- Espais de treball en grup reduïts (1/2 part del gran grup), supervisats pel professorat.
- Estudi i resolució de casos i exercicis estructurats.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Laboratoris	15	0,6	5, 6, 7
Magistrals	30	1,2	1, 3, 7, 8
Pràctiques d'Aula	30	1,2	4, 5, 8
Seminaris	15	0,6	1, 4, 5, 8
Tipus: Supervisades			
Tutories individualitzades i de grup	60	2,4	
Tipus: Autònomes			
Lectures i estudi	150	6	1, 3

Avaluació

L'assignatura l'Organització i els grups és una assignatura presencial. És per aquest motiu, que l'assistència a les activitats dirigides es considera un requisit imprescindible per poder aprovar l'assignatura i s'estableix una assistència mínima del 80%. Els justificants que es presenten en cas d'absència serveixen únicament per explicar l'absència i en cap cas eximeixen de la presència.

L'avaluació de l'assignatura es realitzarà al llarg de tot el curs acadèmic. Per aprovar l'assignatura, cal tenir aprovades totes i cadascuna de les evidències d'avaluació:

1. Lliurament d'un estudi de cas o projecte d'intervenció.
2. Pràctiques i exercicis (individuals i/o grupals) proposats a l'aula i vinculats a un mòdul formatiu.
3. Prova escrita individual vinculada al contingut treballat a l'assignatura. Tant en el cas d'Educació Social com de Pedagogia, es durà a terme una prova escrita individual per a cada bloc: 16/12/2019 i 30/03/2020. En ambdues titulacions, s'estableix un dia de recuperació (15/06/2020) per aquelles persones que no hagin superat alguna de les proves individuals i/o que per motius de salut degudament justificats no hagin pogut assistir a alguna/es de la/es prova/es.

El contingut, estructura i mètode de presentació i lliurament de l'estudi de cas i/o projecte d'intervenció, així com les pràctiques i exercicis proposats a l'aula i vinculats a un mòdul formatiu, s'explicaran a l'inici de l'assignatura i/o en cada bloc.

Per aprovar l'assignatura cal que totes les evidències tinguin una qualificació mínima de 5 punts en una escala de 10. Cadascuna de les evidències d'avaluació té un pes específic que es pot consultar a la taula de més avall. En cas de no presentar alguna de les evidències considerades bàsiques, no es qualificarà a l'estudiant entenent que no s'ha presentat.

El professorat retornarà les pràctiques i exercicis en avaluació continua en el termini aproximat de tres setmanes. En el cas dels treballs grupals, aquests es retornaran al final de cada bloc. Les qualificacions de cada una de les evidències d'avaluació es faran públiques a l'Aula Moodle. L'estudiant que vulgui revisar la

nota, haurà de fer-ho dins en el termini establert pel professorat de l'assignatura i que serà comunicat convenientment en el seu moment.

L'alumnat que duran el curs hagin fet un seguiment adequat de l'assignatura i tot i així li quedi alguna evidència no aprovada, pot donar-se-li l'oportunitat de refer l'activitat. El professorat estudiarà cada cas en funció de la situació particular.

L'alumnat de 2a matrícula pot demanar fer només una avaluació de síntesis final que es concretarà el primer dia de l'assignatura (09/09/2019), sempre amb el vist i plau del professorat. Aquesta opció s'ha de comunicar i consensuar amb el professorat durant el primer mes del curs. Els estudiants de 3a matrícula (i posteriors) hauran de tornar a cursar íntegrament l'assignatura.

En totes les activitats (individuals i en grup) es tindrà en compte la correcció lingüística, la redacció i els aspectes formals de presentació. L'alumnat ha de ser capaç d'expressar-se amb fluïdesa i correcció i ha de mostrar un alt grau de comprensió dels textos acadèmics. Una activitat pot ser retornada (no avaluada) o suspesa si el professorat considera que no compleix aquests requisits. Es recomana que abans de lliurar una evidència d'aprenentatge es comprovi que es respecten aquests criteris i que les fonts, notes, citacions textuais i referències bibliogràfiques, segueixen la normativa APA, d'acord a la documentació que es resumeix en les següents fonts: https://ddd.uab.cat/pub/recdoc/2016/145881/citrefapa_a2016.pdf i http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_03.html

La còpia o plagi de material, tant en el cas de treballs com en el cas dels exàmens, constitueixen un delicte que comporta suspendre l'assignatura. Es considerarà que un treball, activitat o examen està "copiat" quan reproduïxi totalment o parcialment el treball d'un company, i que està "plagiat" quan es presenti com a pròpia una part del text d'un autor sense citar-ne la font. En cas de detectar alguna de les dues males pràctiques, el professorat estudiarà si és convenient sol·licitar l'obertura d'un expedient acadèmic. Podeu consultar més informació sobre el plagi a http://wuster.uab.es/web_argumenta_obert/unit_20/sot_2_01.html

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Estudi de cas i/o Projecte d'intervenció en grup	40% (30% grup + 10% individual)	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8
Pràctiques i Exercicis d'aula (individuals i grupals)	20%	0	0	1, 4, 5, 6, 7, 8
Prova escrita (individual)	40%	0	0	1, 3, 4, 5

Bibliografia

Antons, K. (1990). *Práctica de la Dinámica de grupos*. Barcelona: Herder.

Anzieu, D. & Martin, J-Y. (1972). *La dinámica de los grupos pequeños*. Buenos Aires: Kapelusz.

Armengol, C. (Coord.) (2009). *Organització i Gestió de Centres Educatius. Material Didàctic per a la Docència Universitària*. Servei de Publicacions de la UAB: Barcelona.

Aronson, E. (2003). *El animal social. Introducción a la psicología social*. Madrid: Alianza.

Bisquerra, R. (2013). *Educación Emocional*. Sevilla: Desclee de Brouwer.

Bourdieu, P. (1982). *Lenguaje y poder simbólico*. Madrid: Akal.

Bourdieu, P. (2001). *Poder, derecho y clases sociales*. Bilba

- Cartwright, D. & Zander, A. (1971). *Dinámica de grupos*. México: Trillas.
- Darder, P., et al. (2013). *Aprender i ensenyar amb benestar i empatia. La formació emocional del professorat*. Barcelona: Octaedro.
- Fabra, M.LI. (1999). *Técnicas de grupo para la cooperación*. Barcelona: Ceac.
- Fabra, M.LI. (2008). *Jo, ni més, ni menys. Assertivitat per a força dones i alguns homes*. Barcelona: Octaedro.
- Fernández-García, T., & Ponce de León Romero, L. (Eds.) (2016). *Planificación y actuación estratégica de proyectos sociales*. Madrid: Ediciones Pirámide.
- Gairín, J., et al. (Coord) (2003). *Les relacions personals en l'organització*. Bellaterra: ICE Universitat Autònoma.
- Gairín, J. (Coord.). (2011). *La dirección de centros educativos en Iberoamérica. Reflexiones y experiencias*. Santillana: Chile.
- Gil Rodríguez, F. & Alcover, C.M. (2003). *Introducción a la Psicología de las Organizaciones*. Madrid: Alianza.
- Güell, M. & Muñoz, J. (1998). *Desconeix-te tu mateix*. Barcelona: Edicions 62.
- Hesselbein, F., Goldsmith, M., & Beckhard, R. (2012). *La Organización del futuro*. Barcelona: Editorial Deusto-Planeta.
- Lorenzo, M. (2011). *Organización de centros educativos*. Madrid: La Muralla
- López Yañez, J. (2005). *La ecología social de la organización. Una perspectiva educativa*. Madrid: La Muralla
- Martín Sánchez, M. & Garrido Torres, M.A. (2003). *El grupo desde la perspectiva psicosocial*. Madrid: Pirámide.
- Mendieta, C. & Vela, O. (2005). *Ni tu ni jo. Com arribar als acords*. Barcelona: Graó.
- Mintzberg, H. (1988). *La deconstrucción de las organizaciones*. Madrid: Ariel.
- Moscovici, S. (1985). *Psicología Social*. Barcelona: Paidós.
- Robbins, S.P. (1996). *Comportamineto Organizacional. Teoría y Práctica*. México: Prentice Hall
- Roca, E. (2004). *Cómo mejorar tus habilidades sociales*. Valencia: ACDE.
- Senge, P.M. (1992). *La quinta disciplina*. Barcelona: Granica.
- Shaw. N.E. (1980). *Dinámica de grupo*. Barcelona: Herder.
- Silberman, M & Hansburg, F. (2001). *Inteligencia interpersonal*. Barcelona: Paidós.
- Tejada, J. (1997). *Grupo y Educación: Técnicas de Trabajo y Análisis*. Barcelona: LU.
- Tomàs, M. (2011): *El conflicto y la comunicación organizacional en los centros de formación*. Madrid: Editorial Academia Española.
- Vendrell. E. (1999). *Dinàmica de Grups i Psicologia dels Grups*. Barcelona: UB.